

Hátra lett volna még a függőben maradt kérdések letárgyalása. Ebből a célból még négy alkalommal tartottak összejövetelt, ezek azonban nem vezettek eredményre, részben az atyák 200-ra csökkent száma miatt, de még inkább, mivel a piemonti csapatok szeptember 20-án bevonultak Rómába. IX. Pius látva, hogy egyelőre semmi remény sem kínálkozik a zsinat folytatására, október 20-án a *Postquam Dei munere* szavakkal kezdődő brevéjével bizonytalan időre elnapolta azt.

Az epilógushoz tartozik, hogy nemcsak a dogmát elfogadó főpapok siettek azt egyházmegyéikben kihirdetni, hanem azok is megtették, akik a zsinaton ellene voltak, jöllehet egyes kormányok erősen tilalmazták azt. Nálunk például a „placetum regium”, a királyi tetszésjog alapján tiltották meg a kihirdetést. Amikor *Jekelfalusy* és az időközben rozsnyói püspöknek kinevezett *Schopper György* ennek ellenére kihirdette a konstitúciót, az előbbi királyi, az utóbbi pedig miniszterelnöki megintésben részesült. Erre már a többiek is tudtul adták híveiknek, hogy mit végzett az I. vatikáni egyetemes zsinat. Utoljára *Haynald* és *Strossmayer*.

AZ ÉBREDÉS VÍZIÓI

A fiatal Vörösmarty emlékének

*Hajnalodik. Megrázza magát, kiteríti az Álom
ingadozó szárnyát, belefúrja fejét a kinyíló
égbe, suhan, tovaszáll, enyelegve a könnyű szelekkel,
emberi fül nem hallja tűnő két szárnya csapását.
Tollát látom, amint megvillan rajta a napfény,
szép búcsúszava zeng csudamód bennem, körülöttem.*

*

*Roppant rét a világ, ezerillatu erdei tisztás:
hajnali harmat, eső, diadalmas déli verőfény,
fűszálhajtogató, puha szél, meleg éjszaka csendje,
múlt tavaszok fanyar íze, felejtett, régi teleknek
süppedező hava mind illattá, fölragyogó, szép
színné változik át: nem tudja a méh, hova szálljon.
Száll csak, száll zümmögve: a nap megvillan a szárnyán, —
zeng, ragyog, izzik a rét, körülötte a rengeteg áll ört.*

Tótfalusy István

IMPRESSZIONISTA VÁZLAT

*Szobában láttam. Nagy haja
— halványra tilolt kenderészalak —
zizgett, mint nyári éjszaka.*

*Szeme most lelkét nem mutatta.
Valaha-festett vásznanakon
asszonyok csontszin homlok-holdja
a fájdalomban így rokon.*

*Körül férfiak. Tekintetre
is méltót látva mindenik
arcát kereste, hangját leste,
ki itt most törvényt alakít.*

*Igy vártak mind, a lenti évek
vastörvénytől sújtottjai
kemény eszű hűgát a szépnek
szabadon hallván szólani.*

*Messzi nagy ház rejtette tőlük,
elfedték újszülött nevek.
Nehéz-magát példázó sorsa
ezeknek mit üzenhetett?*

*Külső világáról valótlán
történetek, gyengéd regék
libegtek felborzolt csomókban,
mint kis udvarban tollpihék.*

*Halkul, szorong. Mit is felelné?
Az életről? — így nem lehet.
Mintha állna vizes homokban,
úgy húzzák a tekintetek.*

*Hallgat kövülten, mint a szobrok,
magasodva a némaság
torlaszain át a titokhoz,
mielőtt kimondja magát.*

Soly mos Ida